

KUSƏSUTU LELVYU TAKƏLAYA Kutubtu

Takəlaya kanε ka taa kε Moisi lela kusəsutvnaa mpa Isə ka tɔwa Isɛyeli nyəma ke Luw takəlaya taa tɔ. Ka taa tətɔ wε tɔmnaa mpa Moisi heela Isɛyeli nyəma tɔ. I tɔɔsa-wε sɪ Isə sɔɔla-wɛyε sɔsɔm. Haləna í na-wε pá pɛeli nəyɔ ke wɔlaya tɛtv taa, na í kenti pa tɔɔ. I hula-wε tətɔ sɪ Isə tike nté Isə, nəyɔlv ɪ fɛi tətɔ, í ká sɔɔli-ɪ kε na luyv kɔlvmtuyv, na mə ləsaya svv-ɪ tɔmammam, na mə toma təna (6:4-5).

Isəna pa faya Kusəsutu Lelvyu takəlaya tɔ:

Moisi faaci kancaalaya nyəŋ, titite 1:1–4:43

Moisi faaci naale nyəŋ, titite 4:44–28:68

Moisi faaci tooso nyəŋ, titite 28:69–30:20

Yosuwee lɛtvɔv ke Moisi lonte, titite 31

Moisi kawəyaya, titite 32

Moisi koola Isɛyeli nyəma tənaya kupantu, titite 33

Moisi sɔm tɔm, titite 34

MOISI KUYƆYƆTUTU KANCAALAYA NYƏNTU

¹ Tɔmnaa mpa mpa Moisi heela Isɛyeli yəlaa tənaya wɔlaya tɛtv taa, na pəcɔ pá tɛsəyɪ Yaatanɪ pəyɔ ke Sufɪ ɪsɛntaa, na Palan na Tofeli na Lapan na Hasalɔti na Ti-Saharɪ pa həkv taa tɔyɔlv. ² Pa luw Holɛv^a na pá kpaɣa Itəm puyv mpaav tɔ, kuyɛɛŋ

^a 1:2 Holɛv: Holɛv na Sinayi hətε kɔlvmtəle ke.

naanowa na kulomoyu ke pa lapa, haləna Kateesi-Paaneya. ³ Pa Icipiti luw pənaya nule nyəhka, isətu naanowa na kulom nyəh kuyaku kancaalaya nyəhku taa ké Moisi heela Iseyeli nyəma ke nti Tacaa ka tu-
i si í teləsi-we tō. ⁴ Waatu wei i yoowa na í kəli Amolii nyəma wulaw Sihon wei i ka we Hesəpəh ɪcətə taa tō, na Pasan nyəh Oki wei i təkaya kawulaya ke Asetaloti na Itəlei pa acaləe tō tō.

⁵ Saa wei pa we Mowapu tetu taa, na pá ta tesəta Yaatanɪ pəyō təyō Moisi caala kusəsutu tənə tə təm ke seyeşuy si:

Isə ha Iseyeli nyəma ke nəyō si pá tē

⁶ Waatu wei tu we Holəpu puşu kin təna təyō Tacaa yəyətəa si, tə taŋa təna təcam. ⁷ Pə tō tō, tē kpesi na tē polo pulasi həyələh taa timpi Amolii nyəma wee tō. Na pə cəlo Kanaan nyəma tetunaa taa ké pə krayaw Yaatanɪ kacəka, na pulasi həyələyū, na tətəkəle, na Nekəfi, na tenku Metitelanee umalaw ke Kanaan nyəma tetu taa tō. Na Lipan, haləna pəyō səsaya lfəlati. ⁸ İ nawaa, mə niŋ taa ké ma tū tetu təna. Mpu tō, í polo na í mu-ti. Tacaa ka yəyətəna tuunaw ké si i ká ha-təyi mə caanaa Apələham na Isaaaka na Yakəpu, na pele pa ləlyu nyəma tənaya pa waali.

Moisi kpaw ke hvvlaa

⁹ Mpyúy Moisi təma si: Maa heela-meyə Holəpu puşu kin si maa pəsəyi na má paasəna-meyə ma tike. ¹⁰ Mpi tō, Tacaa mə Isə lapaya na í huki, na saŋa taa í we payalə isu isətuləŋasi. ¹¹ Mə caanaa Isə Tacaa í yele na í səsəi hukuyū ke təm iyaya (1000). Na í kooli-meyə kupantu isu i ka suw nəyō tō. ¹² Isənaya maa pəsi ma tike na má səyəli mə səyələ na mə wahalanaa na mə yoon? ¹³ İ ləsi mə kpeka taa ké

ləmaysase nyéma na mpa pa nyéma yaasi na pa hətə yaawa tə, na má kra-weye mə nyuɣu nyéma. ¹⁴ Halı í cə-m sı ma kumaysətə nti tə we teu. ¹⁵ Mpyúyú ma kra mpe inı pa taa ləmaysase nyéma mpa pa həla yaawa təyɔ yəlaa iyaya (1000) nyuɣu nyéma, na nuɣwa (100) nyuɣu nyéma, na nuɣe na naanɣwa nyuɣu nyéma, na naanɣwa nyuɣu nyéma. Na má kra mpa pə kaasaa tə pa taa ké paa kpekəle nte tə akewenaa. ¹⁶ İlena má tú mə təm huɣlaa sı ye təm mayana mə tətunaa ke pa taa pa tike, yaa mə na cayalaa, í welisi tə taa ké teu na í təy ıəna tampana səyaa tə, na í huɣ-ti. ¹⁷ İ taa fayasi yəlaa ke mə huɣlenaa taa. Paa toŋtu paa konyəntu, pə wee sı í nuɣa-weye. İ taa see yəlaa. Mpi tə, İə hətə taa ké í huɣkəna. Nti tə we-meye katə ıle í kəna-ti na má nu. ¹⁸ Waatu inəyi ma tu-meye nti nti í ká la tə.

Fenlaa tiluyu ké Kanaan tetu taa

¹⁹ Pə waalı ké tə kula Holepu puɣu ısu Tacaa ká heeluyu-tu tə, na tə faya wulaya tetu anaam asola nyəntu nti, ısu í nyəm tə. Amolii nyéma puɣu mpaav ke tə kraɣaa na tə tala Katəesi-Paaneya.

²⁰ Halı ma heela-me sı í tapə Amolii nyéma puɣu ŋku tá İə Tacaa ha-tu təyələ. ²¹ İə tuwa tetu tənaya mə niŋ taa ké. İ kulı na í mu-ti na tə pəsi mə nyəntu, ısu mə caanaa İə Tacaa ka heeluyu-me tə. İ taa nyá. Pəyele mə laŋa í taa ŋmaa paa pəcə.

²² Tənaya mə təna í kəma ma kiŋ na í təy sı: Tə tili apalaa ke tá nəyɔ təə, na pá fey tetu nti na pá hólí-tuyu mpaav ŋku tu kraɣa tə. Na acaləe nna nna tu tala tə.

²³ Mpyúyú ma sama mə ləmaysase anı. İlena má ləsi mə kpeka taa ké yulu yulu ké yəlaa naanɣwa na naale.

²⁴ Mpe inı pa təena na pá fayana puɣu taa. Haləna

Isəkəəli tetəkəle na pá feŋ-ti. ²⁵ M̄p̄ȳȳ pa koola tetu nti tə taa kvlvlum na pá kpeŋna. Na pá keesi-tu si tetu kwpantv ke tá Iso Tacaa haaki-tv. ²⁶ Paa na mpv t̄, í lapa lan̄kpusəŋ na í kisi t̄ taa ké pote isu mə Iso Tacaa ka heeluyv-me t̄. ²⁷ Haləna í svv kvntvyv ke mə coka taa si: Tacaa v caaki-tv t̄ȳə v ləsa-tvyv Icipiti na í kəna-tvyv Amolii nyəma tetu taa si p̄ele pá wakəli-tv. ²⁸ Uena í tasəyi si t̄ polo le? Mə tetvnaa ná yəla mə apalvtv si: Tetv nti t̄ yəlaa tayalaa ké. Pəyele pa kəla-tv, na pa acalēe ké səsəəna na a koloosi kaləsəna isətənyv. Hali t̄ tu ná a taa ké Anaki tooko lvlvyv nyəma.

²⁹ Ma heeliyi-me si í taa seliyina-we. Pa t̄m í taa kra-meye səȳəntv. ³⁰ Tacaa mə Iso wei v we mə nəȳə t̄ə t̄, v mayamaɣa v ká yoonə mə nəȳə. Isu v t̄m lapv na í nana mə isē ke Icipiti ³¹ na wvlaya tetu taa t̄. Tənyə v paasəna-me isu yvlv nvkvyv v pu t̄ȳə mə mpaav t̄na taa. Haləna mə tate ke cəne. ³² Paa na mpv t̄, í tá t̄ naani ké Tacaa mə Iso. ³³ Pəyele v v ka t̄nyayana mə nəȳə t̄ə. Na v p̄ekəyi-meye t̄svvlənaa ke mə t̄əntē waatv. Na í hv̄ləyi-meye kək̄ə ke ahoo, na í naaki mpaav. Ilim vena í weē ŋm̄vntvyv taa na m̄i t̄nyəyi.

³⁴ Tacaa n̄i mə kvntvyv, vena p̄ááná kra-v na í yəȳəti na í tuu si: ³⁵ Yəlaa me í kəla isayətv. Pə t̄ə ké pa lvlvyv looŋa kanē, ka taa nəȳəlv kaa svv tetu kwpantv nti ma tuuwa si ma ha mə caanaa t̄. ³⁶ Ye p̄ə t̄ayə Yefune p̄əyalv Kalərv paasi. I na v lvlvyv nyəma ke máá ha tetv nti í feŋa mpv t̄ȳə timp̄i v nuna-m teu t̄.

³⁷ Tacaa m̄vna Moisi maɣa p̄ááná ke mə t̄ə, haləna í t̄ si ma kaa fel̄i nəəhəle ke tetv nti t̄ taa. ³⁸ Ama Nuŋ p̄əyalv Yosuwee wei v ké ma t̄əmlē tv t̄ v t̄ike v

ká pona. Maa səsı-ı apalvtv. Mpi tō inı ı ká yelina na tetv ntı tē pəsi lseyeli nyéma nyəntv. ³⁹ Mə piya mpa pa ise ta nyaaləta isəntə, na í təŋ sı kolontunaa ká pááná tə, mpe páá sʊna tə taa. Mpi tə, mpeye máá ha-tı, na tē pəsi pa nyəntv. ⁴⁰ Ama mii keesi ise na í fayana wulaya tetv taa, na í polo tenku kuseem.

⁴¹ Təŋaya í cəwa sı: Hai, tá təm səpəna Tacaa. Pənentε tu kpa pa təə na tē yoona-wε isu tá ləə yəgətʊy tə. Mpyvle paa mə taa wei ı kpaɣa ı yoou wontu na í ləli na í maɣası mə taa sı í ká kpa pulaya təlεv. ⁴² Kena Tacaa sı má heeli-mε sı: ı taa kpa mə kolontunaa təə sı í yookina-wε. Mpi tə, ma fεi mə hekv. ı taa yele na pεle pá kv-mε. ⁴³ Maa tεma-meyε-təyi heeluyu. Ama í tá ké ŋkraŋyʊv, na í kisi Tacaa təm na í kpa pyvʊ nyvʊv taa təkaa. ⁴⁴ Kena Amolii nyéma mpa inı paa wε pyvʊ taa təna tə pá lu mə təə, na pá tú mə waalı isu tıŋ. Na pá kv-meyε pə kpaɣav ıtəm tə, haləna Hooma. ⁴⁵ ı kəma na í məli na í wiina Tacaa ılena, ılé ı kisi nuw. ⁴⁶ Mpv pə yelina na í caya Kateesi-Paaneya na pə taanı səsəm.

2

¹ Mpyú tə məlaa na tē kpaɣa tenku kuseem mpaav ŋku kv pukina wulaya tetv taa tə, isu Tacaa ka yəgətʊy tə. Na tē cəə ıtəm pyvʊv taa na pə taanı.

ıseyeli nyéma tənte ke ilim təlule təə tetvnaa taa

² Kələna kuyaku nakulı Tacaa tə-m sı: ³ Ama í tu cəəwa pyvʊv kvne tεcam. Pə təə tə, í ha mə ise na ilim ntəgəŋ təə. ⁴ ı heeli yələa sı í təŋna mə kəgəpiya Isav nyéma mpa pa wε ıtəm^a tə pa tetv təŋa təə. Pεle pa tεε ká sʊna-mε yáá. Ama í la-wε na laakalı, ⁵ í taa

^a **2:4** ıtəm: Seyii na ıtəm hətε kolomtəle ké.

kpa pa tɔɔ. Ma kaa ha-meɣe tetu ntəɣi paa həɣəliim si í feli nəhəle maɣamaɣa. Mpi tɔ, ma tɛma Itəm puɣu ŋkɣu Isav ke hav si kú pəsi ɪ pulv. ⁶ Pə wee si í yana mə liɣitee ke tɔɣnaya na lvm mpi í ká tɔɣo na í nyɔɔ tɔ. ⁷ Mpi tɔ, Taca a mə Isə koola-meɣe kɣpantv ke mə nin tɛma tɛna taa ké. Pəyele ɪ nyéma tɛnte nte í tɔŋ wulaya tetu anaam ine ɪ taa tɔ tɔ tɔ. Pəntɔ taa, pusi nule kele mə Isə Taca inɪ ɪ we mə waali, na í tá la-ŋ pulv.

⁸ Ḿpɔ́ɣú tɔ cɔla Isav nyéma mpeɣe Itəm na tetekele mpaav na llati na Isəyŋ-Kepee nyəŋkv tɔtɔ. Ilena tɛ tɛe na tɛ tɔŋna Mowapu wulaya tetu tɔɔ. ⁹ Ḿpɔ́ɣú Taca heela-m si: ɪ taa kpa Mowapu nyéma tɔɔ si mənə-we í yoo. Mpi tɔ, ma kaa ha-meɣe pulvɣu pa tetu taa. Lɔɔti lɔlvɣu nyéma Mowapu nyéma ke ma hawa Aa ɪcate si pá nyənəɣi pa pulvɣu.

¹⁰ Imim nyéma ka caɣana ɪcate nte tɔ taa ké hatoo lɔŋ. Paa we paɣale ké na pá ké tookonaa isu Anaki nyéma, na pá we tɔŋ. ¹¹ Lelaa ná nyənaya-weɣe Lefayi nyéma ké isu Anaki nyéma. Ama Mowapu nyéma ná yaakaya-weɣe Imim nyéma. ¹² Holi nyéma ka caɣana Itəm ɪcate taa ké hatoo lɔŋ taa. Ilena Isav nyéma ná kpiisi-we na pá mv pa tetu, isu lseyeli nyéma ka mvɣu pa nyəntv nti Taca ha-we tɔ.

¹³ Pənente í kvli na tɛ tesɪ Seletɪ lɔɔv isu Taca ká heeluyv-tv tɔ. Ilena tɛ tesɪ Seletɪ lɔɔv. ¹⁴ Tə kulvɣu Kateesi-Paaneya tɔ pusi pələfei nule ke tɔ tɔwa, na pɔcɔ tɛ tesɪ Seletɪ lɔɔv ŋkv. Pə lapa ḿpɔ́ɣú si pa tɛna mpa pa ké yoolaa ke waatv inɪ tɔ, pə ləsi pa loŋa tɛna na pá sí isu Taca ka yəɣətvɣu tɔ. ¹⁵ Ḿpɔ́ɣú Taca tv yoolaa mpeɣe nin na í kv-we. Haləna pa kpekəle tɛna tɛ.

16 Yoolaa mpe pa səpa pa tənaya pa kpekəle taa, 17 ɪlɛna Tacaa heeli-m si: 18 Nəənəw kɛ ɪ ká tɛsi Mowapu tɛtu toŋa, na ɪ tɛŋna Aa ɪcate, 19 na ɪ kɛtəna Amoni nyəma tɛtu. Ama ɪ taa kpa Mowapu nyəma tɔw si mə na-we ɪ yoo. Mpi tɔ, ma kaa ha-mɛɣe pulɔyɔ pa tɛtu taa. Lɔwɪ lɔlɔyɔ nyəma Amoni nyəma kɛ ma ha-ti si pá nyənəyi pa pulɔyɔ.

20 Yəlaa nyənaya tɛtu ntəyi Lefayi nyəma nyəntu kɛ. Mpi tɔ, mpe ɪni paa wɛnna tɔ taa kɛ hatoo lɔŋ na Amoni nyəma yaaki-wɛɣe Samsumi nyəma. 21 Paa wɛ paɣalɛ kɛ na pá kɛ tookonaa, ɪsu Anaki nyəma, na pá wɛ toŋ. Mɔpɔyú Tacaa kpiisa-wɛ na Amoni nyəma nəɣɔ na pá lɛɛti pa lonte. 22 Mɔpɔyú Tacaa ka lapa ɪsav lɔlɔyɔ ɪtəm nyəma mpa paa wɛ Seyii tɔ. Waatu ɪnəyi ɪ kpiisa Holi nyəma na pa nəɣɔ na ɪ tɔɣɔni-wɛ na ɪ su ɪtəm nyəma kɛ pa lonte kɛ haləna saŋa. 23 Mɔpɔyú Kafətɔw Filiisi nyəma ná luwa na pá tɔɣɔni Afi nyəma mpa paa caɣa acalisi taa haləna Kasa kɛ Metitelanee tɛŋku nəɣɔ tɔ, na pá lɛɛti pa lona taa.

24 Pə waali kɛ Tacaa tɔma si: ɪ kɔli na ɪ tɛsi Alənəŋ lɔw. Ma tɔyi Amolii tɔ Sihon wei ɪ kɛ Həsəpəŋ nyəma wulaw tɔ, na ɪ tɛtu kɛ mə niŋ taa. ɪ yoonaa ɪ na ɪ lɛɛki ɪ tɛtu. 25 Pə kpaɣaw saŋa tɔ, maa yele na antulinya piitimnaa nukɪ mə sɔɣəntu na pá nyaŋna-mɛ. Ye pa nu mə taŋ pa suv seluyɔ na laŋwakəlle.

Wulaw Sihon tɛtu lɛɛkɔyɔ

26 Keteməti wulaya tɛtu taa kɛ ma tila Həsəpəŋ wulaw Sihon kiŋ na aɣɛnɛɛ təm si: 27 Ha-tɔyɔ nəɣɔ na tɛ tɛŋ mpaaw kɔlɔmɔyɔ na tɛ fayana nyá tɛtu taa, tɔ kaa heli tiili. 28 Ta liyitee kɛ tu yana tɔɣɔnaya na lɔm mpi tu nyɔw tənə tɔ na tɛ tɛɛ. 29 ɪsav nyəma mpa pa wɛ ɪtəm hɔɣɔlɔyɔ taa tɔ na Mowapu nyəma mpa

pa we Aa nyəŋku taa tə pa ha-tvyv mpaav na tə fayana pa tetv taa. Pə waali ké tu tesı Yaatanı pəɣə na tə polo tetv nti Tacaə ta Iso haaki-tv tə tə taa. ³⁰ Ama Tacaə lapa wulav Sihon ke lanjkpusəŋ na í kisi sı tə taa təŋna ı te. Iso lapa-ı mpyú sı í tv-ı tá nin taa na tə təɣə ı tetv ısu pə wev saŋa ıəntə tə. ³¹ Mpyú Iso heela-m sı: Saŋa waali ma tıwa wulav Sihon na ı tetv ke mə nin taa ké, í ləkı-tı. ³² İlena Sihon na ı yoolaa təna pá lu sı pa yookina-tvyv Yahası. ³³ Ama Tacaə tá Iso tv-ı tá nin taa na tə kú ı na ı piya na ı yəlaa təna. ³⁴ İlena tə ləkı ı acaləe təna, na tə kpiisi apalaa na alaa na piya. Mpi tə, Tacaə təŋsa-weɣe mpusi ké. ³⁵ Ama təla na acaləe nna tə ləkka mpv tə a taa wontunaa ke tá kpaɣaa na tə suna tá ti. ³⁶ Pə kpaɣav Alwəe ke Aləŋəŋ ləv nəɣə na ıcate nte tə we tetəkəle taa tə, haləna Kalaati tə, tə ta kpisi kolunə ıcate natəli. Tacaə tá Iso tv a tənaya tá nin taa ké. ³⁷ Ama tə ta tokina Amoni nyéma tetv ké. Paa nti tə mala Yapəki ləv na pvyv taa acaləe, na lona nna a təna ta Iso Tacaə kisi-na-tv tə.

3

Wulav Oki tetv ləkvyv

¹ Mpyú tə kpaɣa mpaav na tə kpana Pasaŋ təv. İlena təna wulav Oki na ı yəlaa təna pa lu ta təv sı pa yookina-tvyv İtəlei. ² Ntəna Tacaə heeli-m sı: İ taa nyan-a-ı. Ma tvyi í na ı yəlaa na ı tetv tənaya mə nin taa. İ lana-ı ısu í lapəna Amolii nyéma wulav Sihon wei ı ka we Həsəpəŋ ıcate taa tə. ³ Tampam pəle na tá Iso Tacaə tasa wulav Oki na ı yəlaa tənaya tá nin taa ké tvyv, na tə kv-we. Pa taa nəɣəlv ta fiti. ⁴ Mpyú tə ləkka pa acaləe təna, paa kuləmtəle tə ta fiti. A ka

we acalee nutoso ké. Pə kpaɣav Aləkəpi həɣəlvɣv təna tə na Pasəŋ tetv taa timpi Oki təkaya kawulaya tə.
⁵ Paa ŋmawa acalee anəvi teu ké, na a koloosi kolaa na a Kampvnaa ke nyəɣətv. Pə kaasa lenna tətəɣv tuutuuma, a fei koloosi. ⁶ M'p'ógv tə kpiisa pa təna isv tə lapv Həsəpəŋ wulav Sihəŋ acalee taa tə. Na tə kú apalaa na alaa na piya. Mpi tə, Taca ka təŋsa-weɣe mpusi ké. ⁷ Ama pə yela təla na acalee taa wontu ilena táá kpaɣa na tə sɪna tá ti.

Kalaati tetv talvɣv

⁸ M'p'ógv pə lapa waatv ɪnɪ ɪ taa, na tə ləkɪ Amolii avulaa naale tetv. Mpe ɪnɪ paa wena Yaatanɪ ilim təlɪle təə ké. Pa tetv nté pə kpaɣav Alənəŋ ləəv tə, haləna Həeməŋ pɣv. ⁹ Sitəŋ nyəma ná yaakaya-kvɣv sɪ Siliyəŋ. Na Amolii nyəma náá yaaki-kv sɪ Senii. ¹⁰ Oki kawulaya acalee nna tə ləkkaa təɣəle pulasɪ taa tetəkəle acalee təna. Na Kalaati na Pasəŋ tetv təna haləna Saləka na Itəlei pə tetv. ¹¹ Wulav Oki tike ka kena Lefayi nyəma kakaasaya. ɪ sətə atakaa ké nyəɣəlvɣv ké, na ɪ tayaləŋ we meətələnna liyiti na həɣəlvɣv, na ɪ wəŋ ke meətələnna naale. Halɪ ɪ we Amonɪ nyəma ɪcate səsəle Lapa taa.

¹² Waatv wei tə ləkka tetv ntɪ ilena má ha Lupəŋ na Katɪ nyəma ke pə kpaɣav Alwwe tetv, na pə cəə Alənəŋ ləəv tə, na pə kpeŋna Kalaati pɣv həɣəlvɣv acalee. ¹³ Ilena má cəla Manasee kpekəle həɣəlvɣv ləŋkə ke Kalaati tetv kvkaasətv na Oki kawulaya nyəntv təna ke Pasəŋ tetv taa. Pá yaakaya Aləkəpi nyəntv na Pasəŋ nyəntv ke Lefayi nyəma tetv ké. ¹⁴ M'p'ógv Manasee kpekəle taa tv Yayii ləkka Aləkəpi tetv ke Pasəŋ taa. Haləna Kesuli nyəma na Maakatɪ nyəma pa tetv təŋa. Ilena pá layasɪ-yəɣe hətə sɪ Yayii

acalee, na pá yaaki-yeye m̄p̄ȳȳ haləna saŋa. ¹⁵ Ntəna má há Manasee kpekəle t̄y Makii l̄l̄bȳȳ nyəma ke Kalaati həȳl̄bȳȳ. ¹⁶ Na Lupəŋ na Kat̄i p̄ə nyəma ke Aləŋəŋ na Kalaati p̄ə hək̄ȳ həȳl̄bȳȳ. Tə toŋa nté Aləŋəŋ l̄əȳ na p̄ə t̄e t̄ə. Tə na Amoni nyəma pa nyəŋka nté Yar̄əki l̄əȳ. ¹⁷ Ilim t̄ətl̄e t̄ə toŋa ná mala Yaatan̄i t̄et̄ek̄əle ke Kenesalet̄i l̄ucayam na t̄eŋku k̄əsəp̄ȳ p̄ə hək̄ȳ t̄aa ké. Haləna ilim t̄ətl̄e t̄ə ké Pisika p̄ȳȳ l̄ȳȳ.

¹⁸ Waatu in̄i i t̄aa ké Moisi heela-w̄e s̄i: Mə Is̄ə Tacaa t̄y mə niŋ t̄aa ké Yaatan̄i ilim t̄ətl̄e t̄et̄ȳ s̄i t̄é p̄əs̄i mə nyənt̄ȳ. Il̄e mə t̄aa yoolaa t̄əna í k̄p̄aya mə yooŋ wontu na í t̄e l̄s̄eȳeli nyəma ke n̄əȳ. ¹⁹ Mə alaa na mə piya na mə kaləkəŋ t̄ike ká cayana acalee nna ma ha-m̄e is̄ənt̄ə t̄ə a t̄aa. Mpi t̄ə, mə nyəma s̄i í w̄ena kaləkəŋ tuutuuma. ²⁰ Pə w̄e s̄i í s̄əna mə t̄et̄ənaa ke m̄p̄ȳȳ. Haləna Is̄ə yele na p̄ele pá hiki pa t̄et̄ȳ is̄u mə hikuȳȳ mə nyənt̄ȳ ke Yaatan̄i p̄əȳə na waali c̄əne t̄ə. Waatu in̄əȳi p̄aa mə t̄aa w̄ei i ká məli i mayamaya i t̄et̄ȳ nti Tacaa ha-i t̄ə t̄ə t̄aa.

²¹ M̄p̄ȳȳ Moisi t̄əma Yosuw̄e s̄i: N nana nyá is̄əp̄ee ke p̄ə t̄əna mpi Tacaa mə Is̄ə lap̄əna Amolii awulaa naale in̄i t̄ə. Mp̄ȳ in̄i t̄ət̄əȳə Tacaa ka lana awulaa m̄pa pa t̄əna n̄ ka yooŋa p̄əȳə waali t̄ə. ²² I t̄aa nyana-w̄e. Mpi t̄ə, Tacaa mə Is̄ə ká yooŋa na mə n̄əȳ.

Moisi kaa s̄ȳȳ Kanaaŋ t̄et̄ȳ t̄aa

²³ Waatu in̄i i t̄aa ké ma wiikayana Tacaa s̄i: ²⁴ Is̄ə Tacaa, nyá toŋ na nyá s̄əs̄ənt̄ȳ ke n̄ hula nyá t̄əml̄e t̄y má. Mpi t̄ə, p̄aa is̄ətaa yaa at̄e, nyá saala n̄əȳl̄ȳ i f̄ei s̄i i k̄eek̄əna nyá t̄əma s̄əs̄əna, yaa nyá k̄ək̄əl̄ə nyəmn̄aa p̄an̄e. ²⁵ Il̄e hai Is̄ə, ma k̄pa nyá yule. Yele

na má tɛsi Yaatanı na má na tetu kupantu nti, na tɔ pulasi na Lipaŋ pɔɔŋ. ²⁶ Ḿpúyú Taca a taa kpana-m mə mayamaya mə nyuɔy tɔɔ, na í kisi-m nunav. Haləna í tɔ-m si: Ma kawa. Taa tasa-m yɔɔɔtənav ke tɔm nti. ²⁷ Kuli na ń kra Pisika pɔyɔ nyuɔy taa na ń kusi ıse na ń nyəni na ń cɔɔ. Ama ma kaa ye le na ń tɛsi Yaatanı ke tɛsɔyɔ mayamaya ké. ²⁸ Ama teləsi Yosuwee ke ma kulapəle na ń sɔɔsi-ı apalutv. Mpi tɔ, unı ı ká tɔna yələa paneyɛ nɔyɔ na í tana-weyɛ tetv nti n ka nawa mpv tɔ.

²⁹ Pə krayav waatv unı tɔyɔ tɔ caya tetekəle taa tənaya Pɛti-Peyɔɔ ısentaa.

4

Moisi seyeşəyi İseyeli nyəma si pá tóki İə kusəsutv

¹ Ḿpúyú Moisi tasaa si: Pənente İseyeli nyəma me í nu kusəsuto na kutututv nti ma seyeşəyi-me tɔ. İ laki-ti na pə ha-meyɛ weesuyv. İlena í mv tetv nti mə caanaa İə Taca haaki-me tɔ. ² Ama pə wee ké si í tóki Taca mə İə kusəsutv ısu ma keesɔyɔ-meyɛ-ti tɔ. İ taa sɔɔsi yaa í pasa pulɔyɔ tɔ tɔɔ. ³ İ nana mə ışəpee ke mpi Taca lapa yələa mpa pa luŋa tɔyɔ ŋku pa yaa si Paali-Peyɔɔ tɔ. İ ta ye le-we na pa weesiŋ. ⁴ Ama mə nyəkələna Taca mə İə, ılena í ye le-me na mə weesiŋ ke haləna saŋa.

⁵ Ma seyeşə-meyɛ kusəsutv na kutututv ısu Taca İə tu-m tɔ si, í təkı-tı na í laki tetv nti í puki mɔyɔ tɔ tɔ taa. ⁶ Ye í təkı-tı na í laki-tı, piitimnaa lələa mpa paa nu tɔ tɔm tɔ páa nyəni-meyɛ ləmayasəe nyəma na layatvnaa na pá təŋ-me si: Ama piitim səsəəm pəne pə wena ləmayasəe na layatv. ⁷ Pəpətv fei leleŋ piitim səsəəm napəli pə fei na pə wena tɔyɔ na kú

nukəna-we isu tá Iso Tacaa nukəyona taya saa wei tə wiikina-i tə. ⁸ Yaa piitim səsəəm mpi pə wena kutututu na kusəsutu na tə təna teu isu nti ma təna-meɣe teləsyu ke saŋa isəntə tə?

Holepu puɣu təw təm kukulutu

⁹ Ama kulomtu ké si í feŋ teu na í tákı pə təna mpi í nana mə isəpee tə. I taa səw tə taa kulomtu. Ama í keesi-təyi mə piya na mə saalənaa. ¹⁰ I təwsi kuyaku ŋku í səna mə Iso Tacaa isəntaa ké Holepu puɣu kiŋ na ílé i heeli-m si má koti mə təna, na ílé í teləsi-meɣe i təm na í kpeləmi i nyamnav na í seɣesi n̄púyú mə ləlyu nyəma tə. ¹¹ M̄púyú í tuusaa na í kpətəna puɣu luyu, na kule kú təna kəkə muɣu ke kemkem. Na isənmuntu susaa na səkpetyu nyalaa. ¹² Tacaa yəɣətayana-meɣe kəkə ŋke ka taa ké, na í nukı i nəɣo. Ama u naaki-i, i nəɣo tike ke í nukaya. ¹³ M̄púyú i hulə-meɣe mə na-i mə nəɣo pəeluyu na í tu-me si í tákı i kusəsutu naanwa. Na í ŋmaa-təyi pəe kraatanaa naale təw.

¹⁴ Waatu inı í taa ké Tacaa tu-m si má hulı-meɣe kusəsutu na kutututu, na í təkəyi-təyi teu ke tetu nti tə taa í suvki si tə pəsi mə nyəntu tə.

Tuŋ təm laakalı lapənav

¹⁵ I taa səw si kuyan̄ku Tacaa yəɣətayana-meɣe Holepu puɣu təw tə i nəɣo tike ke í nuwa, í ta na i mayamaya. ¹⁶ Ile pə taa kəw na í wakəli mə ti na tuyu nakuli ku lupu, paa apalu yaa alv leesyu. ¹⁷ Paa atə kpənte natəli, yaa sumaya. ¹⁸ Paa tətə wontu, yaa tinte natəli tə leesyu si í seeki. ¹⁹ I feŋ teu, pə taa kəw na í kusı mə ise si í tekiyi ilim, yaa isətu, yaa isətulŋası pə taa pulu, yaa í laa-wi. Antulinya yəlaa

lelaa ke mə Iso Tacaa yela təle tə taa. ²⁰ Ama me ile, inı ı ləsəna-meγe Icipiti mamala taa sı, í pəsi ı yəlaa təsiyisiyi isı í wev saŋa isəntə tə.

²¹ Uena í muna maya pááná ke mə nyuyv təə. Haləna í tuu sı ma kaa tēsı Yaatanı na má feli nəhəle ke tetv kúpantv nti ı haaki-me sı tē pəsi mə nyəntv tə tə taa. ²² Ye ma ile Yaatanı pəγə na cəne təə ké maa sı ma kaa tēsı-ke. Ama mu tēsı na tetv kúpantv nti tē pəsi mə nyəntv. ²³ Mpv tə, í feŋ mə təγı teu na í taa kəə na í səə nəγə ŋka mə na mə Iso Tacaa í pēelaa tə. Na pē kəə na nəγəlv lu tvyv na í layası Iso lonte sı í luŋiyi. Mpi tə, Iso kisina-meγe pə tənaya m̄p̄ȳ. ²⁴ Tacaa mə Iso we ké isı kəkə ŋka ka nyaki pə tēna təmelemele tə. Pécó ı kisa pa kpı ı na tvyv nakvli.

²⁵ Ye í taan̄a tetv nti tə taa na í ləli piya na saalənaa, ı taa wakəli mə ti na tuŋ lupu yaa mpi Tacaa kisaa təγə lapv, na pē kraası ı pááná. ²⁶ Isətənyv na tetv nté ma aseeta nyəma. Ye í lapa mpv, isı səm kpiisa-meγe ləŋ ke tetv nti tə taa í puki cayale ke Yaatanı waalı tə, í kaa taan̄ı tēna. ²⁷ Tacaa ká yası-meγe piitimnaa taa ké, na pē kaası-meγe pəciiu tike ke tēna. ²⁸ Tənaya í ká luŋiyi yəlaa saaka taası na pēe wenaya tuŋ tə. Pécó tuŋ inı u naaki, u nukı, u təkı, u nu pulvpu səsəŋ. ²⁹ Tēna tətəγə í ká pēeki Tacaa mə Iso. Ama ye í pēekəna-ı na isəle kvseemle na mə ləsaya ssv-ı təmamam í ká na-ı. ³⁰ Pə tēna mpi ma keesa-me isəntə tə, ye pə mayana-me na í ssv laŋwakəlle taa, ile ı tayanı Tacaa mə Iso ké nunav. ³¹ Mpi tə, ı ké pətətəle tv ké. I kaa lə-me yaa í wakəli-me, yaa ı səə nəəsı nsi ı ka su mə caana na tuunav tə sı təə.

Iseyeli nyəma nyvlelen

³² I mayası mə taa na í na sı, too İso lapu yulu ke tetu taa na pé suna saña tə, í pæeki antulinya təna taa na í na sı, kəkəlb nəyəlb i tema lapu isu ine i taka na nəyəlb nu? ³³ Yəlaa napəli pa tema İso nəyə nuw ke kəkə taa isu mə nukuyv isəntə tə, na pəntvnaa wəna weesin na? ³⁴ Too tə, tuyv nakuli ku tema piitim napələyi ləsvyv ke lempi hekv na mayasəñ na kəkəlb təma na piti nyəna na səyəntv nyəna na yoou isu Tacaa mə İso lapu-meyə İcipiti tetu taa na í nana mə isəpee tə? ³⁵ Mə tu kəna pə tənaya mpv pə aseeta nyəma. Mpi tə, í cəkənaa sı Tacaa tike kəna mə İso pə ta kaası nəyəlb. ³⁶ Hatoo isətaa ké í səyəsəna-me sı í nyi. İlena í hólí-meyə i kəkə səsağa ke tetu taa na í nu i nəyə ke ka taa. ³⁷ İ səla mə caanaa ké na í ləsi pa ləlvyv nyəma ke pa waalı na í ləsi-meyə i mayamağa ke İcipiti taa na i toñ sə səəñ. ³⁸ İ təyənəna mə nəyə ke piitimnaa mpa pa kəla-meyə payale na toma tə. Na í kpa-me na í ləeti pəle pa lona taa, sı pa tetu í pəsi mə nyəntv isu í naakuyv saña isəntə tə. ³⁹ İ nyi saña kuyaku kəne na í təkí mə taa sı Tacaa tike nté İso ké isətaa na ate, nəyəlb i fei tətə. ⁴⁰ Na í təñəyi i kusəsuto na i kvttvttv isu ma hlvyv-meyə saña isəntə tə. İlena pəcó mənə mə piya í nu lelenə na mə weesuyv tayalı teu ké tetu nti i haaki-meyə isəntə tə tə taa.

Yvlkoola kpəlvyv tətule

⁴¹ Mpyúy Moisi ləsa acaləe tooso na Yaatanı ilim təlule tə. ⁴² İlena pá pəsi-yeyə yəlaa mpa pə yəkəyəna na pá kvyi pa təyəntələnaa tə pa kpəlvyv tətule. ⁴³ Luyəñ nyəma kpəlvyv tətule nté Pəsəe icate ke wəlaya tetu tontəñle tə. Katı nyəma nyəntə nté Laməti ke Kalaati tetu taa. Manasee nyəma nyəntə nté Kolanə ke Pasañ tetu taa.

MOISI KUYƆƆTUTU NAALE NYƆNTU

⁴⁴⁻⁴⁵ Kiin na kutututu na kusəsutunaa mpa Moisi teləsa Iseyeli nyəma ke pa Icipiti taa luw waali təɣələ. ⁴⁶ Yaatanu pəɣə na ilim təlule təw kə tetəkəle taa kə Pəti-Peyəw isentaa kə pə tənaya mpu pə lapa. Amolii nyəma wulaw Sihon wei Moisi-we pa ηmakəlaa tə ɪ tetu taa kələ. ⁴⁷ Uena pə ləkɪ ɪ tetu na pə kpeɲna Pasaɲ wulaw Oki nyəntu. Awulaa mpe pa naale paa wenna Yaatanu pəɣə waali na ilim təlule təw. ⁴⁸ Pa tetu ka pəna m̀p̀ɔ̀ỳ pə kraɣaw Aləwεε ke Alənəɲ ləw nəɣə tə. Haləna Siyənə puɣu ηku pa yáa sɪ Heemənə tə. ⁴⁹ Ntəɣələ mpu na Yaatanu pəɣə na ilim təlule təw. Haləna tenku kusəpu, na pə polo puɣu Pisika luɣu.

5*Kusəsutu naanwa*

¹ M̀p̀ɔ̀ỳ Moisi kota Iseyeli nyəma tənə na í tə-we si: ɪ nu kusəsutu na kutututu nti ma teləsəyi-meyε saɲa isəntə tə. ɪ kpələmi-ti na í tókɪ-təyi teu na í laki. ² Tá na Tacaa tá Iso tə pəela nəɣə kə hatoo Holəpu puɣu. ³ Na ka ta ke tá caanaa mpa pa tema səpu tə pa tike pa təm. Ama na tá mpa tə wena tá isε ke saɲa isəntə tə tá nyəntu tətəɣə. ⁴ Tənaya kəkə mukaya puɣu, na Tacaa yəɣətəna-meyε ka taa na í nukɪ ɪ nəɣə. ⁵ Haləna í na-ke na səɣəntu kra-me na í kpisi ku təw kə krau. Uena má səɲ mə na Tacaa mə heku, na má teləsɪ-meyε nti Tacaa yəɣətəa tə si: ⁶ Mayale mə Iso Tacaa, má ləsəna-meyε Icipiti tetu taa kə mə yomle taa. ⁷ ɪ taa nyəni nəɣələɣu Iso tətə. ⁸ Pə́ć í taa lu pulw ləesuyu sɪ í laaki. Paa mpi pə we hatoo isətəa yaa atε cəne yaa lum tεε tə. ⁹ ɪ taa luɲ tuɲ inɪ, yaa í lapɪ-ɪ təmle natəli. Mpi pə təw tə, mayale mə Iso Tacaa. Ma kisaa sɪ í taa kpi

má na tɔyɔ nakɔli. Ye wei í kisa-m, ma leetəyi-i na má kpeɲna ɪ piya, na pa saalənaa. Na pə polo pa lɔlɔɲ loosi isɪ tooso yaa liyiti. ¹⁰ Ama wei ɪ caaki-m na í təkəyi ma təm tɔ, ma kooliyi ɪleye kɔpantɔ ké na pə polo ɪ lɔlɔɲ loosi iyisi iyisi. ¹¹ ɪ taa yaaki mə Iso Tacaa má ma hətɛ ke yem yem. Mpi tɔ, ma kaa yele wei ɪ yaaki ma hətɛ ke yem yem təɣɔ saləka tɔyɔ. ¹² ɪ paasəna kɔyakɔ kɔhɛɛsɔyɔ ke teu na í nyəni-kɔyɔ ma nyəɲkɔ isɪ ma heela-me tɔ. ¹³ Mə təmle kɔyɛɛɲ nté naatoso, na ɪ taa ké í ká la mə təma təna. ¹⁴ Ama naatosompəɣɔlaya nyəɲkɔ kəna mə Iso Tacaa kɔyakɔ kɔhɛɛsɔyɔ. Təmle natəli tə fei lapɔ ke kɔ wule. Paa mə mayamaya, yaa mə pəyalaa yaa mə pɛelaa, yaa mə yomaa, yaa mə mɔvɔlaa mayamaya. Paa mə naaɲ yaa mə kraɲasi, yaa mə tɔla taa natəli. Pə weɛ si mə yomaa í hɛɛsi kɔyakɔ ɲkɔyɔ isɪ mɛ. ¹⁵ ɪ tɔɔsi si mə mayamaya í ka ké yomaa ke Icipiti tetɔ taa ké ɲpɔyɔ, na mə Iso Tacaa ɪni í ləsi-me na ɪ toɲ səsəɔɲ. Pə tɔɔ ké ma tɔ-me si í təkɔ kɔyakɔ Kɔhɛɛsɔyɔ ɲkɔ. ¹⁶ ɪ seeki mə caanaa na mə toona isɪ mə Iso Tacaa tɔ-me tɔ. ɪlɛna mə weesuyɔ tayali na í cayana mə təyi tetɔ nti ɪ ha-me tɔ tə taa. ¹⁷ ɪ taa kɔ yɔlv. ¹⁸ ɪ taa la wasaɲkalətv. ¹⁹ ɪ taa ɲmulɔ. ²⁰ ɪ taa yəɣətɔ nti í tá ná təɣɔ nəɣəlv tɔɔ. ²¹ ɪ taa nyulɔ mə təɣəntələ alɔ, yaa ɪ təyaya, yaa ɪ taale, yaa ɪ yom yaa ɪ nav yaa ɪ kraɲaya, yaa ɪ pulɔpɔ.

²² Saa wei pɔyɔ mɔkaya kəkə, na isəɲmuntɔ na səkpetɔyɔ nyalaa tɔ, kusəsutɔ tənɛye Tacaa sukayana nəɣɔ səsaya ke ka taa, na mə samaa təna nu, ɪ ta sɔɔsi natəli. ɪlɛna í ɲmaa-təyi pɛɛ kraatanaa naale tɔɔ, na í cɛle-m.

Iso kɔyəɣətvɔ teləsvɔ Moisi

²³ Waatu wei í nu Iso nəgə ηkeye səkrətuvo tee, na puvo náá təhna kəkə ke muvo tə, mə luləh nyəəh nyəma na mə taa səsaa təna kprətəna-m, na pá yəgətə si: ²⁴ Ta Iso Taca húlá-tuvo ı teeli na ı səsəəntu na tə nu ı nəgə ke kəkə taa. Saŋa nté tə nawa si Iso yəgətəgəna yulu na í tá sí. ²⁵ Ue nəəhə pepe təw kə pə wee si tə si? Mpi tə, kəkə səsaya kanə kaa nyaya-tuvo, ye ta Iso təhna-tuvo yəgətənav isu tə səpa. ²⁶ Tampana təw, yulu wei kə Iso weesuvo tu təma yəgətənav ke kəkə taa isu ta nukəvo isəntə tə na puəntu wəna weesuvo? ²⁷ Pə təw tə, Moisi, kprətəna Taca na í nu ı kuvoəgətətu, na í teləsi-tu na tə mú na tə lá.

²⁸ Mpyó Taca cəwa si: Ma nuwa yəlaa mpe pa kusələmətu. Pa wəna tampana. ²⁹ Ue ye páá wééna ləmayasələ təne inəgi tam na pá nyaŋna-m na pá təkəgi ma kusəsutu, halı pá na pa piya paa hēsa tam təw. ³⁰ Mpu tə, Moisi polo na í heeli-wə si: Paa wei í məh í cacaku tee. ³¹ Ama Moisi nyaa cəga ma kiŋ na má kēsi-η tə təna nti ma caa si í tu-wə tə, na kətətətu na kusəsutu nti n ká seyeəsi-wə tə, na pá təkı-təgi tətə nti ma ha-wə tə tə taa.

³² Mpyó Moisi təma si: ı paasəna teu na í lakı nti nti pə su-məye mpu tə. ı taa heləna ηwaəh yaa mpələ. ³³ Mpaav ηku Taca mə Iso húlá-mə tə ku taa kə í ká təh teitei. Uəna mə weesiŋ tayalı na í hēsi tətə nti ı haaki-mə tə tə taa.

6

Kusəsutu taa səsəəntu

¹ Mə Iso Taca kiin na kusəsutu na kətətətu nti ı təma si má seyeəsi-mə təgələ. Ntəgi í ká təkı tətə nti pə ha-mə tə tə taa na í lakı. ² Mpu pu yelina na í nyaŋna-na mə na mə piya na mə saalənaa í təkı ı kusəsutu na

ı kütötütü təna na mə weesij tayalı. ³ Mpu tə, İseyeli nyəma me í nu-tı na í laki-tı. İ ká cayana mə ti na í lölü na í huki səsəm ısu mə caanaa İso Tacaa ka heeluyume tə. Saa ınəyi ı təma sı í ká ha-meyə tetü nti tə taa təyənaya na kúpantü təna təlaa təhə tə.

⁴ İseyeli nyəma me í nu. Tacaa tike nté tá İso, nəyölv fei tətə. ⁵ İ ká səli-ı ké na luyü külmüyü, na mə ləsası ssv-ı təmmamm, na mə toma təna. ⁶ İ taa sə ı kusəsutu nti ma tuyü-meyə saŋa ısəntə tə, tə taa külmüyü. ⁷ İ hüləyi-təyi mə piya, pécó paa í we təyaya, yaa í təŋ mpaav, yaa í həntaa, yaa í külaa, í kpələməyi-tı. ⁸ İ tamsı-təyi mə niŋ taa na mə tokuŋ taa, na ı taa sə-tı. ⁹ İ ŋmaa-təyi mə kutulun kampunaa na mə acaləe nənəəsi təə.

Pə fei sı İseyeli í sə ı İso təə

¹⁰ Tacaa mə İso ká svsi-meyə nənəə ké tetü nti ı ka heela mə caanaa Apələham na İsaaka na Yakəpu sı ı ka ha-we tə. Na í təyə acaləe səsəəna ke faalaa, ¹¹ na a taa tēsı na sı taa suwa wontunaa kúpama mpa í tá suuli tə. Na ləkənaa mpa í tá huli tə, na ləseŋ na Olifi tuŋ wei í tá tuu tə ı tawa. ¹² Waatü wei í ká təyə na í haya tə í la laakalı na í taa sə Tacaa wei ı ləsa-meyə İcipiti tetü taa ke yomle taa tə ı təə. ¹³ Tacaa mə İso ké í ká nyanəna, ınəyi í ká laki təmlə na í tuukina ı həte. ¹⁴ Pə fei sı í təy yələa mpa pa həkü taa í we mpu tə pa tuŋ. ¹⁵ Mpi tə, mə İso Tacaa kisa kpəpu. İ páná ká huuna-me na í kpiisi-meyə tetü təə. ¹⁶ İ taa mayası Tacaa mə İso sı í naaki ı waalı ısu í ká lapu Masa tə. ¹⁷ İ təy ı kiŋ na ı kusəsutu na ı kütötütü nti ı tı-me tə ¹⁸ na tampana na í laki mpi pə we-ı teu tə. İlena ı nu leleŋ na ı təyə tetü kúpampantü nti ı heelina mə

caanaa na tuunav si i ka ha-me tō. ¹⁹ Haləna í təyənı mə kolontunaa təna ke mə nəyō tō isı i yəyətuyō tō.

²⁰ Ye kuyaku nakəli mə piya pəsa-me si: Pepe tō ké ta Iso Tacaa si-meye kiin na kusəsutu na kvtvtutv tənē? ²¹ Ue í ká cə-we si: Icipiti wulav ka təkəna-tuyv yomaa ke i tetv taa, iləna Tacaa cə-tv na i toŋ.

²² Tə nawa piti təma səsəəna na kəkələ nyəna səyəntv nyəna nna i cəsəəna Icipiti nyəma na Icipiti wulav na i yəlaa təna tō. ²³ Uəna í ləsi-tuyv təna na í pona tetv nti tə taa i ka heela tá caanaa na tuunav si i ká ha-tv tō. ²⁴ Mpyóyú i tv-tv si tē təkı i kusəsutu təna na tē nyaŋna-i na tē nukı leleŋ ke tam. Uəna í su tá weesin isı i lapv saŋa isəntō tō. ²⁵ Ye tə təyəyı i kusəsutu tənaya teu isı i sıw tō, i laŋle ká heəna ta təntē ké.

7

Iseyeli nyəma ké Iso yəlaa

¹ Mpyóyú Moisi tasaa si: Waatv wei Tacaa ká təyənı piitimnaa səsəəm toŋ nyəm naatosompəyəlaya, iləna í cəle-meye pa tetv. Ntəyəle Hiti na Kilikası na Amolii na Kaŋaəŋ na Peliisi na Hifi na Yəpusi pə tetvnaa. ² I ká tū piitimnaa mpye mə niŋ taa na í kəli-we, na í kpiisi-we. Pə fei si í weəna pa pətətəle na mə na-we í pəeli nəyō nakəli. ³ Mə na-we í taa krentı akpəyale taa. I taa ha mə pəelaa ke pa pəyala, yaa í caa pa pəelaa ke mə pəyala. ⁴ Mpi tō, ye i lapa mpv, isı pa tolisa mə piya na pəle pá təy tuŋ. Uəna Tacaa mv-me na páná na i kv-meye kprakpa. ⁵ Ama pə wee ké si í wakəli pa təlaələnaa, na í yəkı pəe kvlalaana, na í setı pa tesikası na í nyaγası pa tuŋ ke kəkə. ⁶ Mə Iso Tacaa nyənəyi-meye i nyəma ké. Inı

ı ləsəna-me sı í pəsi ı yəlaa ke antulinya piitimnaa heku.

Isə təka teu ke ı nəyə pəelbyu

⁷ Pə taɣa ısu í tee piitimnaa tənaya payale təyə Tacaa luyü suv-me na í ləsi-me. Halı meyele piitim səkpem ke lempı taa. ⁸ Ama ı luyü we-meye na í səəli sı í təkı nəyə ŋka ı ka su mə caanaa tə. Na í ce-meye Icipiti wulav yomle taa na ı toŋ səsəŋ na í ləsi-me.

⁹ Pə wee sı í nyı sı Tacaa tike nté Isə. ı təkı ı nəyə suw ké na í paasəyəna mpa pa səəlyı-ı na pá təkəyi ı kusəsutu tə haləna pa ləlvə loosi iyaya (1000). ¹⁰ Ama ı həŋ mpa paa caa-ı tə pa ŋkraŋ ke kprakpa, na í kpiisiyi-we. ¹¹ Mpu tə, í təkı kiŋ na kusəsutu na kütütü nti ma tu-meye saŋa isəntə tə na í lakı-tı.

¹² Ye í nukı Tacaa kütütü na ı təkəyi-tı na í lakı-tı Tacaa mə Isə ká təkı nəyə pəelbyu na kúpantü nti ı ka su mə caanaa na tuunav tə. ¹³ ı ká səəli-me na í kooli-meye kúpantü ke tetü nti ı ka heelina mə caanaa na tuunav sı ı ká ha-me tə tə taa. Ulena mə na mə təla í huki. Na tə ləli-meye təyənaya pee na nim na səlvm.

¹⁴ Isə ká kooli-meye kúpantü na pé kəli piitimnaa təna. Pa kaa na mə teye kaaləlaya, paa apəlv yaa əlv yaa tətə. ¹⁵ Tacaa ká hatələna-meye Icipiti taa kütəməŋ isayəŋ ını ı təna. Ama ı ká tu-ı mpa paa caa-me tə.

¹⁶ ı ká kpiisi piitimnaa təna mpa Tacaa ká tó mə niŋ taa təyə, í taa weena pa pətətəle. Pəcə pə feı sı í təŋ pa tuŋ, təfə pə kraa-me ısu katəka na pé ku-me.

Tacaa kentiyi ı yəlaa

¹⁷ Ntanyı í ká mayası mə taa sı piitimnaa mpe pa tee-meye payale. ı kaa nyı isəna í ká la na í təyənı-we tə. ¹⁸ ı taa nyana-we. ı təəsi pə təna mpi mə Isə Tacaa

lapa Icipiti wulav na Icipiti tetv tēna tō. ¹⁹ I nāna mē
 isəpəle ke wahalanaa mpa i tu-we tō, na piti tēma na
 kəkəlb nyēna wēna i lapa na í ləsi-meyē Icipiti tetv
 taa na toma tō. Mpu iní tətəyō i ká lana piitimnaa
 mpa pa səyǝntv i wēna mpu tō. ²⁰ Tacaa mē Iso ká
 tu-weyē tontonyaməŋ, na paa pa taa lelaa ká fiti na
 pá ŋmēli, i ká kv pa tēna. ²¹ Pə tōo ɪle, í taa nya-we,
 mē Iso səsō wei pa nyaŋna tō i we mē waali ké. ²² I
 ka təyǝni piitimnaa mpeyē pəcǝ pəcǝyǝ. I kaa kpiisi-
 weyē nəyǝ kulvmaya. Pə taa kǝo na taale wontu huki
 tetv taa na tē kulí mē tōo. ²³⁻²⁴ Mē Iso ká tú pa na pa
 awulaa ke mē niŋ taa, na pa tēe svokəna-me, haləna
 í kpiisi-we. Pa kaa kpaɣa mē tōo ké nyulvyv. Pəyele
 nəyǝlv kaa tasa pa awulaa mpe pa həla ke tōosvyv. ²⁵ I
 ká wǝ pa tuŋ kusaa kəŋ ke kəkǝ. Ama í taa nyulí pə tōo
 wula na liyitee ke kǝolvvyv. Mpi tō, pə ké mē Iso Tacaa
 ke mpusi ké. Pu kpa-meyē isu katəka na pə kv-me.
²⁶ Pə fei si í svvna mpusi nyəm mpi pə taa pulvyv mē
 tēesi taa, na pə pəsi-meyē mpusi nyəma. Pə wee si í
 nyəni-wəyǝ acaalətv ké na í kisi-wi na í wakəli-wi.

8

Iseyeli nyəma layatv tasvyv ke wvlaya tetv taa

¹ Mpyǝy Tacaa tasaa si: Pə wee si í təkí ma kusəsutu
 nti ma su-meyē saŋa isəntǝ tō na í laki-tí. Mpu píi lana
 na í wēna weesuyv na í huki. Na í təyǝ tetv nti ma
 heela mē caanaa na tuunav si maa ha-me tō. ² I tōosi
 tǝnte nte mē Iso Tacaa ma ma tu-meyē wvlaya tetv taa
 ké pusi nule təcu tō tō tōo. Ma tu-meyē kvnyəŋ ŋkvvyv
 si ma naaki si í caaki ma kusəsutu təkvyv yáá u caaki.
³ Kvnyəŋ ŋkv kv waali ké nyəyǝsi líi-me, haləna ma
 tōo-me na manna. Mē caanaa yaa mē taa nəyǝlv taa

nyı təyonaya ηke. Ma lapa mpyóy sı í cekəna sı pə taya təyonaya tike ke yulə ka hikina weesuyu. Ama na təm nti tə lukəna Iso nəyə taa tətəy. ⁴ Na mə tənte katatəlaya ηkeye pusi nulə ını, mə wontu kususuutu ta cəli. Pəcə mə nəəheε ta muli. ⁵ Pə weε ké sı í cekəna ké sı mə Iso Tacaa ma ma həη mə ηkraηuyυ ké isu yulə seyeuyυ ı pəyaya tə. ⁶ Ɔ tókı ma kusəsutu na í təη isu ma caakı tə, na í nyanəna-m.

Iso kpaaləyi iseyeli nyəma sı pá təlv ı təm ke tetv kɔpantv taa

⁷ Mpi tə, mə Iso Tacaa ma maa yele na í suv tetv kɔpantv taa. Pusi kpeη tə taa ké na lum seelaa huki yem ké teteka na pulası taa. Na luna ke paa timpi. ⁸ Na tə taa tətəy təyonaya na tıη kuləlvəη isu wei pa yaa sı leseηnaa na fikinaa na kəlenatiyee na olifinaa tə pə tawa na tıη nim. ⁹ Tənyaya í ká təyə na í haya. Ɔ kaa laη puləpυ. Na í ləsəyi nyəyətυ ke pεε taa, na nyəyəluyυ kuseemuyυ ke pulası taa. ¹⁰ Ɔ weεkəna təyonaya ke mpyóy atələfə, ılena í seεki mə Iso Tacaa ke í na təmle ke tetv kɔpantv nti ı ha-meyε mpυ tə tə tə.

¹¹ Ɔ la laakalı pə taa kəə na í səə Tacaa mə Iso ma ma təə, na í yele ma kiıη na ma kusəsutu na ma kutvutv nti ma hula-meyε saηa isəntə təyə lapυ. ¹² Ɔ ká kəə na í weεna mə tı na í tókı na í haki. Haləna í ηmá teεsı kɔpaηsı na í caya. ¹³ Mə təla təna ká huki na í weεna liyitee, na wulanaa, na mə wεnav təna səəsəyi tam. ¹⁴ Ɔ kra mə tı, na pə taa kəə na í lá kalampaanı na í səə Tacaa ma ma təə. Pəcə ma cepeəna-me na ma ləsi-meyε Icipiti yomle taa. ¹⁵ Má tiikina-meyε wəlaya tetv anaam isayav ıne ı taa ké pəceηnaa na pəcesi hekv taa. Ɔ kəma na í tala wəlaya taa na lum fei tə, má

tuləna seəlv təə ké kəkpaṃuyv tonj nyəṅkv taa. ¹⁶ Ma caləna-meyə manna wei mə caanaa taa nyi tə. Ma to-meyə kənyəṅ ṅkuyv si ma naaki mə waali. Uəna ma la-meyə kəpantv. ¹⁷ Pə fei si í mayasi mə taa si mə tonj na mə ninj ke í lapənaa na i hiki wənav mpi. ¹⁸ I təəsi si mə Iə Tacaa hana-meyə tonj na í hiki pə təna. Na nti i laki-meyə saṅa isəntə tə nti tə səəsəyəna tonj ke nəyɔ ṅka i na mə caanaa paa pəelaa tə.

¹⁹ Ye í səəwa Tacaa Iə má ma təə na í təṅəyi tuṅ na í laki-i təmlə na í luṅiyi-i, ma heeliyi-me təfoo ke saṅa si í lepaya. ²⁰ Pəpətv fei leleṅ ye í kisa mə Iə Tacaa ke nunav, í leki ké isu piitimnaa mpa i təṅa kuyv ke mə isəntaa isəntə tə.

9

Iə təəsəyi Iseyeli nyəma kaanutv təə

¹ M'pəyú Moisi təma si: Iseyeli nyəma mə, í ke nkraṅṅ. Saṅa í tēsəyi Yaatanı ké si í təyənı piitimnaa mpa pa kəla-meyə payale na tonj tə. Uəna í təyɔ pa acaləe səəsəna wəna a koloosi kaləsəna isətaa tə. ² Tetv nti tə yəlaa kiiwaya na pa ké tookonaa. Mpeyele Anakı nyəma mpa pa puyələyi si nəyɔlv ta tala í yoona-wə tə. ³ Ama í cəkəna teu si mə Iə Tacaa ká tēena-meyə nəyɔ ke i mayamaya, isu kəkə mukuyv nyuv tə. Na í wakəli-wə na pá hu. Uəna mii ṅmili pa təə na í təyənı-wə na í kv-weyə kpaakraa isu i ka heeluyv-me tə.

⁴ Waatv wei mə Iə Tacaa ká təyənı piitimnaa mpeye mə nəyɔ təə tə, í taa mayasi mə taa si mə siyisuyv təə ké Iə haaki-meyə tetv tənə. Mpi tə, piitimnaa mpe pa isayətv təə ké Iə təyənəyi-weyə mə nəyɔ təə. ⁵ Pə taya mə siyisuyv na mə tampana

təhəyυ təə kə í muyi pa tetυ. Ama piitimnaa mpe pa isayatu təə kə Tacaa təyənəyi-weyə mə nəyə təə. İə lapa mpyəy si pə la isu i ka heeluyυ na tuunav kə mə cəsənaa Apələham na İsaaka na Yakəpυ tə. ⁶ İ nyi teu si, pə tayə mə tampana təhəyυ təə kə i ha-meyə tetυ kypantu tənə si tə pəsi mə nyəntυ. Mpi tə, mə mayamaɣa í we kanjana kə.

Wvla navle leəsvyυ

⁷ İ təəsi teu kə isəna í kraasa Tacaa páána kə wəlaya tetυ taa tə. Hatoo mə luw kə İcipiti haləna mə tate kə cənə tə, í kuləyi Tacaa təə kə.

⁸ Holəpυ puyυ luyυ kə í kraasa Tacaa páána na ílé i taa huuna-mə na í mayasi si i kuyi-mé. ⁹ Waatυ inəyi ma kra puyυ taa si Tacaa celəyi-m pəe kraatanaa mpa pa təə í ηmaa nəəsi nsi mə na-i i pələa tə pə təm tə. Haləna má saalı tənaya kuyeyη nule təcu ma ta təyə ma ta nyəə. ¹⁰ Mpyəy Tacaa cela-m pəe kraatanaa naale mpa pa təə i mayamaɣa i ka ηmaawa kusəsutυ təna nti i heela-meyə kəkə taa kə kuyaku ηku í kota puyυ luyυ tə.

¹¹ Kuyeyη nule waalı kə Tacaa cela-m nəyə pələyυ pəe kraatanaa mpe pa naale. ¹² İlena í tə-m si: Kuli təkaka na í tii ləη. Mpi tə, ma yəlaa mpa ma ləsa İcipiti taa tə pa wakəlaa. Pa ta taanη mpaav ηku ma hula-wə tə ku taa. Haləna pa lu nyəyəluyυ kə tuyυ na pá tənna laav. ¹³ Mpyəy Tacaa tasa yəyətuyυ si: Ma naaki si yəlaa pane pa kə kanjana nyəma kə. ¹⁴ Yele na má kv-wə na ma husi pa hətə kə tetυ taa. Na má lá na í huki na í pəsi piitim səsəəm na í kəli-weyə payale na toη. ¹⁵ Mpyəy ma məla tiiu na puyυ muyi kəkə kə mpu, na nəyə pələyυ kraatanaa mpeyə ma niη taa. ¹⁶ Ma kusa isə, ilena má ná si tampana í

pəntəna mə Iso Tacaa. I tá leeli mpaav ŋku ɪni ma hula-me tə kv taa. Haləna í lu nyəǵəlyo ke navle na í lunjiyi. ¹⁷ Tənaɣa ma pəta pɛɛ kraatanaa mɛɣe aɛe na pá yəki mə isentaa.

Moisi wiikina Iso ke wvla navle təm taa

¹⁸ Mɔ́púyú ma hota Tacaa tɛɛ na má saali tənaya kvyɛɛɲ nule. Ma ta təǵo ma ta nyəə, ke isayatu təna nti lɛɣɛli nyəma lapa Iso na pə kraasi ɪ pááná tə tə tə. ¹⁹ Pə taɣa pɔlv, waatu wei má nawa Tacaa paana huu mə təə, haləna má maɣasi si ma kvyi-me tə səǵəntv kra-m. Ama Tacaa nu ma kvsələmɔtv tətə na í lá isu ma sələmaa tə. ²⁰ Tacaa mu Aləɲ na pááná tətəǵo, hali ɪ caakaya ɪ kv-i. Ilena má wiina-i ílé ɪ təə. ²¹ Mɔ́púyú ma pəta mə isayatu kvlvlvm navle nɛɣe kəkə taa, na má nan-ɛe na má pəli tə mvlvm ke ləəv ŋku kv kɛɲ pvyv taa tə kv taa.

²² Mɔ́v tətəǵo í ka kraasa Tacaa pááná ke Tapeela na Masa na Kipələti-Taafa. ²³ Pə kəma na í kvsɪ-me si í polo Kateɛsi-Paaneya na í təǵo tetv nti ɪ ha-me tə. Ilena í kvli ɪ təə na í kisi ɪ nəǵo ke nuw. Pə́cə́ í tá tɔ-ɪ naani. ²⁴ Hatoo saa wei ma nyəma-me tə, í kvləyi Tacaa təə ké, u nukəna-i.

²⁵ Tacaa caakaya-mɛɣe kpiisuyv, ilena má hoti ɪ nəəhɛɛ tɛɛ ké kraakraa ke kvyɛɛɲ nule təcu. ²⁶ Na má wiina-i si: Hai Tacaa Iso, taa kv-we. Pa ké nyá yəlaa mpa n yaɣəna nyá toɲ səsəəɲ na í ləsi-weɣe Icipiti taa na nyá niɲ təǵo. ²⁷ Təəsi nyá təmle nyəma Apələham na Isaaka na Yakəpv pa təə. Taa nyəni yəlaa pəne pa kaanutv na pa nyaɲ na pa isayatu. ²⁸ Pə́cə́ pə taa kəə na Icipiti nyəma tó si: Tacaa u pəsəyi si í tana-weɣe tetv nti ɪ ka síi ɪ nəǵo si ɪ ká ha-we tə tə taa. Yaa ɪ taa caaki-we təǵo ɪ ləsa-we si ɪ pukina

wolaya tetu taa na í kú. ²⁹ Páćó pa ké nyá yəlaa mpa n ləsa Icipiti tetu taa na nyá toŋ səsəəŋ toyo.

10

Isə hvla suulu ke Iseyeli nyəma

¹ Mpyóyú Tacaa heela-m si: Saaki pɛɛ kraatanaa ke naale, isu kancaalaya nyəma, na má kraana pyu taa ké ɪ kiŋ, na má ká pə atakaa ké taasi. ² Teləsi kancaalaya nyəma mpa ma yəkaa tə pa tə təm ke kufama tə ulena má su-weyɛ atakaa taa. ³ Mpyóyú ma caa kpenkpelasi toŋ nyənsi na má ká atakaa, na má saaki pɛɛ kraatanaa, na má kraana-weyɛ pyu taa. ⁴ Ulena Tacaa teləsi pa tə ké kusəsutu naanɔwa wei ɪ ka keesa kəkə taa ké kuyanku mə təna í kota pyu luyu tɛ tə, na í cɛle-m. ⁵ Ulena má tii na má tó pɛɛ kraatanaa mɛyɛ atakaa wei ma saaka mpv tə ɪ taa. Na á wɛ təna isu Tacaa ka heela-m tə.

⁶ Mpyóyú Iseyeli nyəma kula Pene-Yakan ləkənaa cəb na pá tɛ Mosela. Tənaɣa Aləŋ səpa na pá pimi-ɪ na ɪ pəyalv Iiyasaa kraɣa ɪ kətɔyɔ təmle. ⁷ Pa kula təna, ulena pá tɛ Kukota. Pa líi təna na pá polo Yorəta. Tetv nti tə taa ka wɛ lvm ké. ⁸ Waatv inəyi Tacaa faɣa Lefii ləlvɔ nyəma na pa mpa, na í tó-wɛ si pá səɣələyi Isə atakaa na pá svuki ɪ cəkəle taa na pá laki-ɪ təmle na pá kooliyi yəlaa ke kɔpantv na ɪ hətɛ ke haləna saŋa. ⁹ Mpɔ pə yelina na Lefii nyəma feina haləm isu pa tɛtənaa. Ule Tacaa ka heela-weyɛ si inəɣəle pa nyəm.

¹⁰ Mpyóyú ma caya pyu taa tətəyo kuyɛɛŋ nule, na Tacaa tasa mɔyɔ ke nti ma sələma-ɪ tə, na í lə mə kɔyɔ təm. ¹¹ Haləna í tə-m si má polo na má tɛ samaa

ke nəγə na pá təγə tetu nti ı ka heela pa caanaa na tuunav sı ı ká ha-we tə.

Mpi Tacaa caana ı yəlaa tə

¹² İseyeli nyəma me, mpi Tacaa caaki təγəle sı ı nyana-ı na ı təη ı mpaanη təna taa ké teitei na ı səəli-ı na ı lapı-ı təmle na mə lotu təna na mə ləsaγa təna. ¹³ Tacaa caa ké sı ı tóki ı kusəsutu na ı kiinη wei ma hula-meγe saηa isəntə tə. Na pá yeke na ı caγana mə ti təpeleketee. ¹⁴ İni ı tənna isətənəη inı ı təna, na tetu na pə təna mpi pə we tə taa tə. ¹⁵ Pəcə mə caanaa tike ke Tacaa luyü sūwa. Pə waalı ké pa piya me, ılena ı ləsi-meγe piitimnaa təna taa, isu ı naakuyü saηa isəntə tə. ¹⁶ Mpu tə, ı layası hatoo mə nyama taa təkpataa, ı taa tasa laηkpusəη. ¹⁷ Mpi tə, Tacaa keke səsaa taa səsə, na ı tike nté İso. ı ké tonηtu wei pa nyəkəγi təγə. ı faγasəγi yəlaa. Pəyele ı paa feina kühav isu yulu na pəcə ı ha tampana. ¹⁸ İni ı tayanəγəna sulav na leelu pa təm. Pəyele ı səəla muşlu ké na ı caləγi-ı na ı suuki-ı wontu. ¹⁹ Pə təə ké pə wee sı me tətə mıı səəli muşlaa. Mpi tə, mə mayamaya ı ka ké muşlaa ke İcipiti tetu taa ké.

²⁰ Tacaa mə İso ké ı ká nyana, na ı tike ke ı ká see na mə ləsaγa sūv-ı, na ı suki mə nəəsı na ı həte. ²¹ ı tike nté mə İso, inəγi ı ká saη. Pəcə inı ı lapəna-meγe təma səsəəna səγəntu nyəna wena ı nana mə isəpee tə. ²² Mə cəsənaa tiiwa İcipiti tə pa we yulonyəəη nutoso na naanūwa tike ké. Ama Tacaa lapa na ı huki.

11

İso səsəəntu

PIPI LI USO TOM TAKELAYA
Portions of the Holy Bible in the Lokpa language of
Benin

copyright © 1999 SIM

Language: Lokpa (Lukpa)

Translation by: SIM

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-10-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

ef14191a-91f7-51c1-ac89-7b93dd7c4377